

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ

- SANAT ve MİMARİ -

PROJE EDITÖRÜ: MEHMET AZİMLİ

Kitap Editörü: Hatice Uluşık

İLİMYURDU YAYINCILIK: 187

İnceleme-Araştırma

İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 7

ISBN: 978-605-2339-55-8

Kitabın Adı

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / SANAT ve MİMARİ

Proje Editörü

Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Hatice Uluşık

Eylül 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

ilimyurdu
Yayıncılık ve Eğitim Hizmetleri Ltd. Şti.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıkzade- Fatih / İSTANBUL

Tel.: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir. Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya tamamı, yayıncının izni olmadan yayınlanamaz.

mana
YAYINLARI

2021

01 Aralık 2021

NAKKAŞ OSMAN (1597) (6143007)

Seçil Sever Demir^(*)

"Osmanlı Sanatında Rönesans Olgusunun
Minyatürdeki Temsilcisi."

Hayatı

Nakkaş Osman'ın hayatı hakkında, Topkapı Sarayı Müzesi (TSM) H.1344 numarada muhafaza edilen 1587 tarihli *Sûrnâme-i Hümayûn* adlı yazma eserde verilen bilgide, kesin olmamakla birlikte Hersek sancağına bağlı Foça kasabasından olduğu belirtilmiştir. Belgelerden elde edilen bilgilere göre Nakkaş Osman, eğitimi için İstanbul'a gelmiş; nakış ve çizim yeteneği fark edilerek saray nakkaşhanesine kabul edilmiştir. Kanunî Sultan Süleyman'ın (1520-1566) saltanatının son yıllarında, Osmanlı sarayı sanatçı teşkilatında (ehl-i hiref) çalışmaya başlayan sanatçı, ilerleyen süreçte saray nakkaşhanesinde baş nakkaş olarak görev almıştır. Nakkaş Osman, minyatürlerinde kullandığı kendine has üslubu ile dönemine ve gelecek dönemlerdeki Osmanlı minyatür sanatı üslubuna olumlu ve kalıcı katkılar sunmuştur.

Osmanlı Sarayı divan kâtibi İntizami, *Sûrnâme-i Hümayûn* adlı yazmada Nakkaş Osman hakkında görüşlerini dile getirmiştir. Kâtip, Nakkaş Osman'ın ressamlıkta ve kalemîşi süslemede çok yetenekli olduğunu, usta işçilikle yaptığı tasarımlarında, renkleri ustalıklı kullanarak eşsiz eserler ürettiğini övgü dolu sözlerle anlatmıştır. İntizami aynı metinde, sanatçının musavverliğin yanı sıra mürekkep resimler de yaptığını ve kendisine ait sanat atölyesinin olduğunu belirtmiştir. *Menâkıb-ı Hünerverân* adlı eserin yazarı Gelibolulu Mustafa Âlî ise Nakkaş Osman'ı "çok anlayışlı tasvirici üstat Osman" olarak tanımlamıştır.

* Dr., İzmir Demokrasi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, sesevef@gmail.com